

Opibus hodie floret: *Urbis Veneta Sponsa* cognominari solita. Fidem Christianam suscepisse traditur ab *D.A. pollinari* Ravennatum Præsule. Episcopatus habet titulum. De ea sic Scaliger:

Quæ pingues scatebras specula despectat ab alta

Postulat Imperij Brixia magna vices,

Coelum hilarum, fons lata urbi gens nescia fraudis

Atque modum ignorat divitis uber agri.

Siregeret patrias animis concordibus oras,

Tunc poterat Dominis ipsa jubere suis.

Lacus.

Est in hoc Territorio etiam *Quintianum* Opidum, viginti mill. pass. a Brixia Meridiem versus situm, prope Ollium amnem. Item *Reggiate*, *Bottesino*, *Virle*, *Novalara* cum multis aliis. Lacus habet *Benacum*, sic dictum ab Opido quod hic olim, cujusque hodie cernuntur vestigia. Hic *Lydius* Catullo, ab *Lydis* i. Tyrrhenis, quos fama est quondam vicinos illi agros coluisse: *Lago di Garda* Italice: *Gard-se* Germanice ab Arce orientaliore ripæ ad sita. Hic Lacus, ut scribit ad Cardinalem Polum Alexius Vgonius, optimis piscibus aliis præstat: amœnissimis Collibus circumseptus: undique fontes scatent: hæc illac Nemora, Prata virentia, Vineæ, Olivæ, Abietes, Lauri, Cedri: Opida præterea rebus omnibus necessariis referta in modum coronæ illum ambiunt: ita ut nihil omnino illi desit ex hisce rebus, quæ loca Campetria visu quidem pulcherrima & usu grata atque jucunda efficere possunt &c. Est & alius *Sebinus* aut *Sevinus*, nunc *Lago d'Iseo* ab *Iseo* Castro quod in ejus ripa. Hic exceptum ad Septentrionem *Ollum*, rursus ad Austrum evomit. Est denique inter *Sebinum* & *Benacum* Lacus *Idrinus*, vulgo *Lago d'Idro*, vel *Idro Lago*. Nomen illi ab *Idro* Castello. Alii ab *Hydra* dictum censent, quam Hercules hic perhibetur peremisse. Piscibus abundat. Exonerat se in *Idrinum* per varios amnes: Minores, qui vernacule *Lago Cap*, *Lago Ryncone*, & alii. *Mella* vel *Mela* hoc Territorium medium quodammodo secant. Mellæ nomen retinet in hunc usque diem. Non percurrit tamen ipsam, uti videre est, urbem, sed haud procul inde ipsius agrum. Fluvius qui urbem perlabitur hodie *Garza* vocatur.

Flumina.

Ducatus Mediolanensis.

Regio.

Soli fertilitas.

Imperium majorem.

DVCATVS *Mediolanensis* suo ambitu CCC milliaria complectitur. Incredibis agro est fertilitas, copiaque rerum omnium stupenda. Tractum vero hunc M. Marcello & Cn. Scipione Coss. cum plerisque urbibus Transpadanis in Romanorum ditionem concessisse, formamque Provinciæ accepisse, auctores sunt Livius, Florus, Polybius. In eadem urbe Imperatores aliquot posteriores confedisse loci oportunitate duæ constat, Nervam, Trajanum, Hadrianum, Maximinianum, Philippum, Constantium, Constantinum, Iovinianum, Valentem, Valentinianum, Theodosium. Trajanus certe regiam hic ædificavit, quæ hodieque nomen servat *Palatii*. Debilitata autem Cæsarum potentia, variorum hæc urbs Barbarorum impetu convulsa est & labefactata: Gothorum, Hunnorum, Langbardorum: quibus, Caroli Magni auspiciis, Italia exactis fidei se commisit *Francorum* Regum inde *Germanorum* Cæsarum, quorum plerique Ferream Coronam Imperij solemniter accipere ibi, in vetusta celebrique D. Ambrosii æde, consueverunt, uti singulorum exemplis probat Leander. Tandem sub Fridericis I & II Cæsaribus, quibus perpetuo rebellavit, novos sortita est Dominos, *Galeatios Vicecomites*, qui deinde, anno CCCCXCIV *Duces* Wenceslao Imperatore nominati. His deficientibus